

Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020

Przewodnik

STRONA 2 OKŁAD-
KI WG SPECYFI-
KACJI PUSTA, NIE-
ZADRUKOWANA

Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020

Przewodnik

ISBN 978-83-7328-302-2

Kluczowe ustalenia Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020

Województwo Śląskie jest regionem udanej restrukturyzacji.

Po ponad 20 latach od zmiany systemowej, która zachwiała podwalinami funkcjonowania tradycyjnych przemysłów stabilizuje się nowa tkanka gospodarcza i naukowa regionu.

Województwo Śląskie przestało być regionem monokultury przemysłowej, a stało się regionem wielu przemysłów tworzonym zarówno przez przedsiębiorstwa działające w branżach od dawna obecnych w regionie, jak i przez firmy funkcjonujące w zupełnie nowych dziedzinach. Firmy z regionu włączone są w globalne łańcuchy dostaw.

Restrukturyzacja gospodarki stała się impulsem do zmian w sektorze nauki, który adaptuje swą ofertę i zakresy prowadzonych prac do zmieniającej się rzeczywistości, zwiększając także intensywność współpracy międzynarodowej i swoje uczestnictwo w europejskich sieciach badawczych i eksperckich.

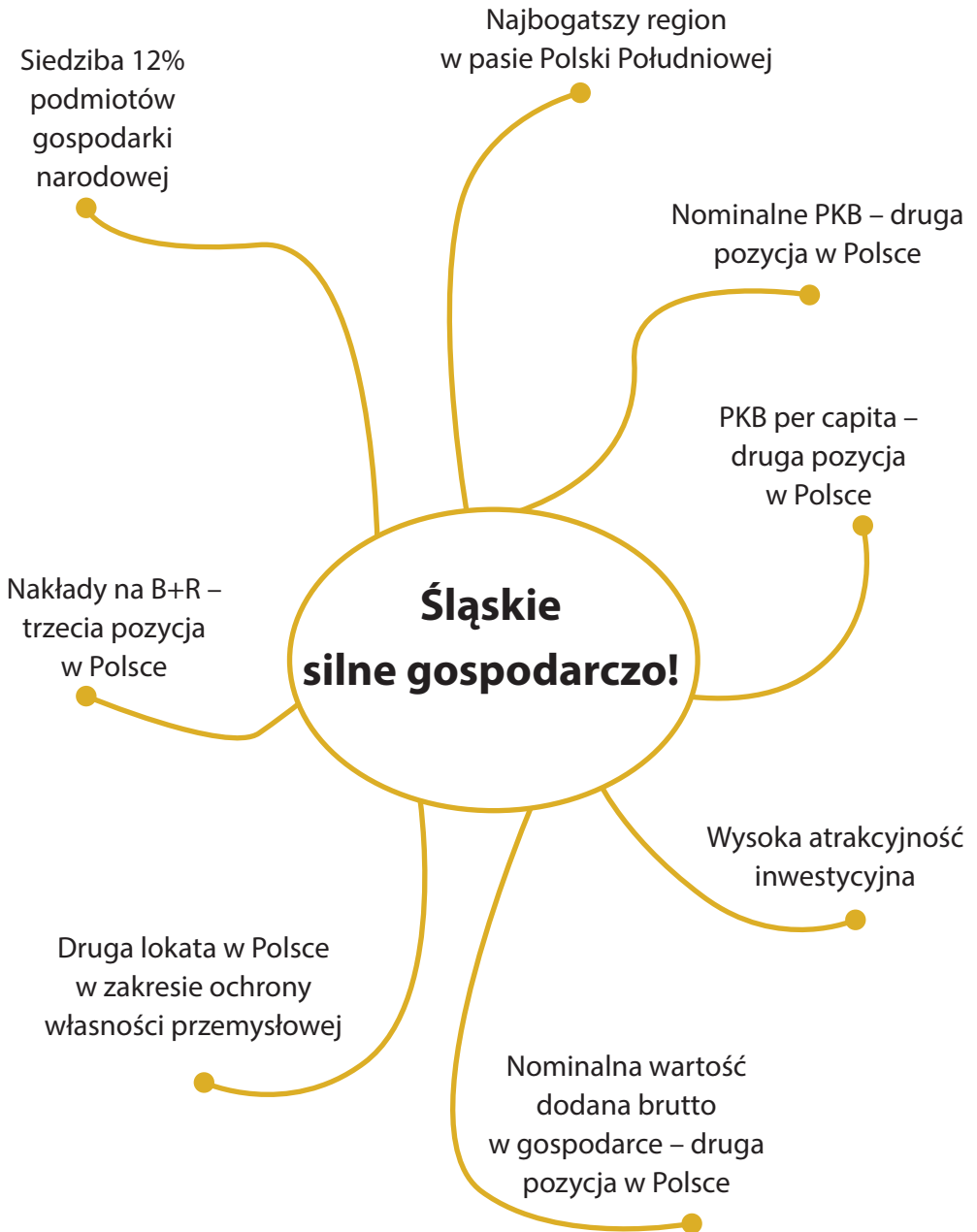
zobacz: www.ris.slaskie.pl/pl/artykuly/dokumenty_regionalne

Historycznie...

Pierwszy region w Polsce konsekwentnie realizujący politykę proinnowacyjną, co zapoczątkowano przyjęciem Regionalnej Strategii Innowacji na lata 2003-2013

Region zaawansowanych procesów foresightowych, w tym foresightu technologicznego

Region, w którym wdrażany jest Program Rozwoju Technologii na lata 2010-2020

**w roku
2020:**

- 1** Regionalny system informacji o działalnościach innowacyjnych regionu
- 2** *World Class Clusters*
- 4** obiekty wspólnej infrastruktury badawczo-rozwojowej w regionie
- 8** kluczowych centrów kompetencji w priorytetowych obszarach Programu Rozwoju Technologii
- 16** *living labs* dotyczących inteligentnych rynków
- 32** projekty ramowe UE liderowane przez podmioty z regionu
- 64** konsorcja naukowo-badawcze w regionie
- 128** tysiący osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach innowacyjnych
- 256** firm na tysiąc klasyfikowanych jako przedsiębiorstwa innowacyjne
- 512** milionów Euro alokowanych na działania innowacyjne
- 1024** tysiące mieszkańców regionu objętych działaniami z zakresu kreatywności i innowacyjności

**Ekosystem innowacji
bazujący na dynamicznie
środowiskach**

W Regionalnej Strategii Innowacji zakłada się rozwój i przekształcenie regionalnego systemu innowacji w ekosystem innowacji.

Perspektywa ekosystemu oznacza: wzajemne kształtowanie się procesów, generowanie rozwiązań niewyodrębnionych pod względem funkcji lecz naturalnie przenikających się w układach tematycznych oraz współlistnienie i współdziałanie aktorów budujących relacje w różnych konfiguracjach w zależności od ich wspólnych aspiracji oraz uwarunkowań płynących z otoczenia.

Ekosystem cechuje się atmosferą i warunkami do tworzenia innowacji oraz zdolnością do samodoskonalenia. Generuje skoordynowane działania wzmacniające elementy i powiązania wewnętrzne, a z drugiej strony pozyskuje zasoby i rozwija powiązania na szerszą skalę, umiejętnie wykorzystując swoje atuty i przewagi względem innych.

**Województwa Śląskiego
zmieniających się
innowacyjnych**

Po co zostały zdefiniowane?

Komisja Europejska oczekuje od regionów, których rozwój wspierany jest finansowaniem unijnym:

- wskazania kilku priorytetów inwestycyjnych o potencjale przedsiębiorczym i w perspektywicznych obszarach specjalizacji,
- budowania na obecnych specjalizacjach gospodarczych regionu i mobilizowania talentów dzięki łączeniu potrzeb oraz możliwości sektora badawczo-rozwojowego i biznesu,
- włączania w procesy proinnowacyjne nie tylko instytucji naukowych, firm i władz publicznych, ale także odbiorców, użytkowników innowacji.

Specjalizacje regionalne Województwa Śląskiego

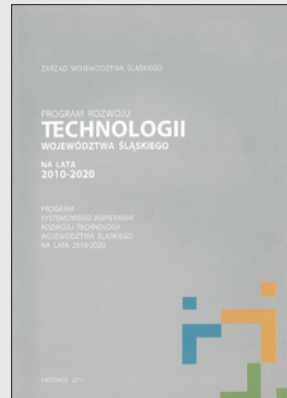
Co wzięto pod uwagę dokonując wyboru?

- Doświadczenia z wdrażania **Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2003-2013**
- Wyniki analiz i studiów przeprowadzonych w ramach **foresightu technologicznego regionu**
- Postanowienia **Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020**

Specjalizacje technologiczne

- Technologie medyczne
- Technologie dla energetyki i górnictwa
- Technologie dla ochrony środowiska
- Technologie informacyjne i telekomunikacyjne
- Produkcja i przetwarzanie materiałów
- Transport i infrastruktura transportowa
- Przemysł maszynowy, samochodowy, lotniczy i górniczy
- Nanotechnologie i nanomateriały

zobacz:

Inteligentne specjalizacje

- Energetyka
- Medycyna
- Technologie informacyjne i komunikacyjne

zobacz:

Energetyka

- ważny sektor gospodarczy regionu i gospodarki narodowej,
- dla której ze względu na istniejące wyposażenie infrastrukturalne oraz dużą gęstość zaludnienia i lokalizacji przemysłu w regionie, Województwo Śląskie jest doskonałym zapleczem testowania i pełnoskalowego wdrażania rozwiązań innowacyjnych,
- generuje efekt ssania, nie tylko w zakresie technologii dla energetyki, ale także dla nowoczesnych rozwiązań w zakresie ochrony środowiska, informatyki i automatyzacji czy przemysłu maszynowego,
- w której coraz większego znaczenia nabiera wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w energetyce zawodowej i przemysłowej, a także w grupach prosumenckich – biznesowych i mieszkaniowych,
- w szerokim rozumieniu stanowi pierwszy i najważniejszy obszar kreowania, testowania i stosowania technologii inteligentnych sieci dystrybucji mediów, z którego doświadczenia mogą być przenoszone na rozwiązania dla innych tzw. inteligentnych rynków.

Technologie informacyjne i komunikacyjne

- horyzontalne znaczenie dla rozwoju technologicznego, gospodarczego i społecznego regionu dzięki zwiększaniu dostępu do wiedzy oraz umożliwianiu kreacji i dystrybucji dóbr i usług,
- pozwala na uczestnictwo w globalnych sieciach współpracy i tworzenie systemów transakcyjnych i zarządzania związanych z inteligentnymi rynkami,
- związane z kreowaniem, adaptacją lub absorpcją zaawansowanych technologicznie rozwiązań inżynierii materiałowej i elektroniki oraz wykorzystaniem dizajnu jako istotnego ogniwa stanowiącego o sukcesie powiązania technologii i produktu na niej bazującego z ich użytkownikiem,
- których wykorzystywanie jest jedną ze współczesnych kompetencji cywilizacyjnych zarówno jednostek i społeczności, jak i środowisk innowacyjnych.

Inteligentne specjalizacje Województwa Śląskiego

Medycyna

- jeden z wyróżników województwa śląskiego w kraju przez wzgląd na doskonałość w licznych dziedzinach prewencji, leczenia i rehabilitacji oraz rozpoznawalność produktów inżynierii medycznej,
- istotna jako element systemu usług publicznych w kontekście przedstawionej w strategii Śląskie 2020 wizji, w której region opisywany jest jako zapewniający dostęp do usług publicznych o wysokim standardzie,
- nierozzerwalnie związana z kreowaniem, adaptacją lub absorpcją zaawansowanych technologicznie rozwiązań inżynierii medycznej, biotechnologii, inżynierii materiałowej, informatyki i elektroniki,
- wspomagana technologiami informatycznymi i telekomunikacyjnymi w zakresie badań *in silico*, jak i zdalnej prewencji oraz diagnostyki, a także leczenia skomplikowanych przypadków,
- w której rozwijają się systemy inteligentnych rynków lub quasi-rynków związanych z obsługą ubezpieczonego w systemie publicznym lub systemach prywatnych, w tym międzynarodowych.

Kto?

Wdrażanie Regionalnej Strategii Innowacji

mobilizuje:

- biznes – zarówno MŚP jak i duże firmy oraz ich reprezentantów
- jednostki naukowe, w tym uczelnie wyższe
- instytucje otoczenia biznesu
- instytucje edukacyjne
- samorząd regionalny i lokalny
- organizacje społeczne
- mieszkańców regionu, użytkowników innowacji

W procesach **innowacyjnego rozwoju:**

- mających umocowanie rynkowe
- łączących działania sektora prywatnego i publicznego
- w wybranych aspektach wspieranych interwencją publiczną

Co?

Jak?

Zapewniając **wsparcie:**

- w tworzeniu konsorcjów wdrożeniowych wprowadzających na rynek nowe produkty i usługi
- w animowaniu współpracy ukierunkowanej na uczestnictwo w programach proinnowacyjnych rangi krajowej i międzynarodowej
- w finansowaniu wybranych procesów innowacyjnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

Mając na uwadze **dwa priorytety:**

- jeszcze lepszego wykorzystania posiadanych sił i relacji z otoczeniem
- generowania nowych rozwiązań i nabywania kompetencji w tym, co w przyszłości stanie się standardem globalnym

Cele Regionalnej Strategii Innowacji

Priorytet zwiększenia i integracji istniejącego potencjału regionu

Jeszcze lepiej wykorzystać posiadane siły i relacje z otoczeniem

Cel:	Skierowany głównie do:	Realizowany m.in. przez:
<p>Wspieranie zmian środowisk innowacyjnych silnie współpracujących z centrami wytwarzania wiedzy i informacji w skali globalnej</p>	<p>Firm działających na rynkach globalnych i w globalnych powiązaniach technologicznych Uczelni wyższych i instytutów badawczych</p>	<p>Współpracę międzynarodową firm i instytucji naukowych w zakresie badawczo-rozwojowym Projekty badawczo-rozwojowe firm i instytucji naukowych Międzynarodową promocję regionu i wsparcie nawiązywania kontaktów</p>
<p>Osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych, realizowanych w partnerstwie ośrodków klinicznych, wysokotechnologicznych jednostek badawczych i innowacyjnych przedsiębiorstw, w tym inżynierii medycznej i biotechnologicznych</p>	<p>Firm life science i inżynierii medycznej Ośrodków naukowych Podmiotów świadczących usługi medyczne</p>	<p>Programy mobilności ukierunkowane na rozwój naukowy i rozwój kompetencji zawodowych Inwestowanie w infrastrukturę referencyjną Projekty badań podstawowych Projekty badawczo-rozwojowe firm i instytucji naukowych</p>
<p>Sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety, przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej</p>	<p>Uczelni wyższych i instytutów badawczych</p>	<p>Animowanie tworzenia projektów sieciowych i konsorcyjnych Konsorcyjne projekty badawcze i badawczo-rozwojowe z komponentem inwestycyjnym</p>
<p>Internacjonalizacja sektora MSP poprzez specjalizację usług instytucji wspierania innowacyjności</p>	<p>Instytucji otoczenia biznesu Reprezentacji MŚP</p>	<p>Usługi doradcze w zakresie analiz prawnych i rynkowych Coaching grupowy w zakresie zarządzania zmianami i umiędzynarodowieniem firm Budowanie relacji międzynarodowych Promocję eksportu Współpracę MŚP na rzecz innowacji Szkolenia w zakresie kompetencji międzynarodowych, wiodących trendów w branżach i sektorach gospodarki na świecie oraz językowe</p>
<p>Pomnażanie wiedzy, umiejętności i kompetencji podmiotów tworzących ekosystem innowacji</p>	<p>Szkół ponadgimnazjalnych i instytucji kształcenia ustawicznego Samorządów lokalnych Uczelni wyższych</p>	<p>Ścieżki kształcenia ustawicznego Programy kształcenia w szkołach średnich Programy kształcenia w uczelniach wyższych Badania i analizy stanu i perspektyw rynku pracy</p>

Województwa Śląskiego

Priorytet kreowania inteligentnych rynków dla technologii przyszłości

Stworzyć rozwiązania i szybko nabyć kompetencje w tym, co „jutro” stanie się standardem globalnym

Cel:	Skierowany głównie do:	Realizowany m.in. przez:
Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków	Uczelni wyższych i instytutów badawczych współpracujących z biznesem	Działalność organizacyjną, koordynacyjną i upowszechniającą Naukowo-Badawczych Centrów Kompetencji oraz Funkcjonalno-Operacyjnych Centrów Kompetencji
Podniesienie jakości sieci świadczenia usług publicznych z wykorzystaniem digitalizacji, szczególnie w sektorze medycznym, administracji publicznej i edukacji	Instytucji publicznych Firm opracowujących rozwiązania technologiczne	Rozwój e-usług publicznych Zwiększanie dostępu do e-usług publicznych
Budowa nowej infrastruktury inteligentnego wzrostu, bazującego na technologiach niskoemisyjnych i efektywności energetycznej	Uczelni wyższych i instytutów badawczych	Inwestowanie w infrastrukturę wykorzystywaną w projektach badawczo-rozwojowych Projekty badawczo-rozwojowe firm i instytucji naukowych z komponentem inwestycyjnym Inwestowanie w projekty infrastrukturalne o charakterze pilotażowym, małoskalowym, itp.
Wysoki poziom uczestnictwa przedsiębiorstw sektora MŚP w sieciach współpracy o zasięgu regionalnym i ponadregionalnym zwiększających jego udział w inteligentnych rynkach	MŚP Sieci i klastrów Reprezentacji MŚP	Inkubację sieci w perspektywicznych kierunkach technologicznych Wspieranie rozwoju istniejących sieci i klastrów
Wzmacnianie aktywności grup prosumenckich	Reprezentacji mieszkańców regionu Organizacji społecznych Samorządów lokalnych	Upowszechnianie prosumeryzmu Tworzenie regionalnych standardów prosumenckich

Aby ułatwić wdrożenie postanowień Regionalnej Strategii Innowacji założono uruchomienie w regionie pakietu metaprzedsiewzięć, które w sposób przekrojowy realizować będą zapisane cele.

Realizacja metaprzedsiewzięć ma charakter otwarty i uwzględnia możliwość szerokiej partycypacji aktorów z regionu.

Ujęcie to pozwala na tematyczne i merytoryczne pogrupowanie aktywności, co przyczyni się do lepszej koordynacji procesów zachodzących w regionalnym ekosystemie innowacji i umożliwi bardziej efektywną alokację środków publicznych przeznaczonych na wsparcie innowacyjności w województwie śląskim.

Wdrażanie metaprzedsiewzięć nie stanowi bariery dla realizacji innych aktywności wpisujących się w idee zadeklarowane w Regionalnej Strategii Innowacji.

Akademia Śląska

Systemowe wzmocnienie współdziałania instytucji naukowych z regionu oraz ich partnerów spoza regionu, na rzecz uzgadniania wspólnych, długookresowych projektów badań podstawowych i stosowanych.

Kooperacja inicjatyw klastrowych i środowisk innowacyjnych

Kontynuacja prowadzonych w regionie działań w środowiskach biznesowo-naukowych na rzecz rozwoju klastrów technologicznych utworzonych wokół kluczowych obszarów technologicznych określonych w Programie Rozwoju Technologii.

Realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych

Inicjowanie nowych procesów i usług w ramach wybranych obszarów technologicznych, w szczególności sposobów ukierunkowanych na kreowanie rynków tych produktów oraz wzmacnianie szeroko rozumianych przemysłów kreatywnych w regionie.

Metaprzedsiewzięcia Regionalnej Strategii Innowacji

Foresight rynku pracy

Rozszerzenie istniejących obserwatoriów rynku pracy o wzmocniony komponent przewidywania i kreowania przyszłości na rynku pracy; zwiększenie skuteczności formułowania rekomendacji dla systemu kształcenia w zakresie budowania kompetencji ułatwiających przyszłą adaptację zawodową.

Regionalny fundusz proinnowacyjny

Uzupełnienie oferty finansowania innowacji o stabilny instrument regionalny wspierający aktywności związane z np.: strategiami zabezpieczenia własności intelektualnej, zabezpieczeniem własności intelektualnej, realizacją małych grantów na badania i ekspertyzy pilotażowe, zamawianiem prac badawczych lub współpracą badawczo-wdrożeniową nauki i biznesu czy współpracą klastrową.

Design dla innowacji

Wsparcie działań innowacyjnych w regionie przez wyposażenie podmiotów sektora prywatnego i publicznego w kompetencje związane z projektowaniem, co ma na celu podniesienie jakości usług publicznych i prywatnych, a także wprowadzenia lepszych i bardziej innowacyjnych produktów.

Współpraca z regionami sąsiedzkimi na rzecz innowacji

Wykorzystanie potencjału współpracy z regionami sąsiadującymi dla wygenerowania efektu skali oraz ułatwienia propagacji wybranych rozwiązań technologicznych na większym, silnie bądź relatywnie silnie zurbanizowanym i gęsto zaludnionym terytorium; kluczowymi partnerami w tym procesie są Województwa: Małopolskie i Opolskie oraz Region Morawsko-Śląski w Republice Czeskiej i słowacki Region Żyliny.

www.ris.

slaskie.pl

Dokument został opracowany w ramach projektu „Zarządzanie, wdrażanie i monitorowanie Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego (III edycja)” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 8.2.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013

Jednostka Zarządzająca Regionalnym Systemem Innowacji
Jednostka Koordynująca Wdrażanie RIS
Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego
Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
ul. Ligonía 46
40-037 Katowice

Projekt i opracowanie graficzne, skład, łamanie
Grafpol Agnieszka Blicharz-Krupińska
ul. Czarnieckiego1, 53-650 Wrocław
tel. 507 096 545, fax 71 797 88 80

Publikacja jest dystrybuowana bezpłatnie

STRONA 4 OKŁAD-
KI WG SPECYFI-
KACJI PUSTA, NIE-
ZADRUKOWANA

ISBN 978-83-7328-302-2

Publikacja jest dystrybuowana bezpłatnie

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego